

13. maj — dan varnosti

V petek, 13. maja, je bila v Druženem domu v Grosupljem skromna slovesnost ob Dnevu varnosti. Učinkovitost varnosti in družbene samozastite je v veliki meri odvisna od vztrajnega, neopaznega in odločnega dela delavcev organov za notranje zadeve in njihovih služb. Prav je, da se vsaj ob prazniku spomnimo vseh, ki to odgovorno delo opravljajo v naši občini.

Slavnostni govornik je bil Marjan Ahlin, predsednik Izvršnega sveta SO Grosuplje. Letošnja priznanja občinskega sveta za SLO in DS je podelil podpredsednik SO Grosuplje Mihael Glavan, prejeli pa so jih: KADUNC STANE iz Šmarja Sap, dolgoletni poveljnik Narodne zaščite v krajevni skupnosti Šmarje Sap, za vestno, odgovorno in zelo uspešno delo v Narodni zaščiti;

STANKO MARTIN iz Velikega Mlačvega, za dolgoletno aktivno sodelovanje v enotah narodne zaščite v okviru krajevne skupnosti, kjer vseskozi opravlja tudi funkcijo pomočnika načelnika NZ;

BOLJKA MARINKA, zaposlena na Osnovni šoli Stična, za večletno usposabljanje učencev za varno in humano vključevanje v promet. Je mentor prometno-vzgojnih dejavnosti in skrbi za delo mladih v prometno-preventivnih akcijah kot so prometna značka, varna pot v šolo, brezhibno kolo in podobno, kjer skuša doseči da se čim več učencev vključuje v ta tekmovanja in akcije.

Zgodovinske ure — tokrat drugače — zgodovinski dan

V počastitev pomembnejših obletnic iz časa NOB, 45-letnice ustanovitve XV. divizije in Dolenjskega odreda, 45. obletnice bojev na Ilovi Gori in kapitulacije Italije, smo se na OŠ Stična dogovorili, da preživimo šolski dan na pohodih k spominskim obeležjem, ki nas spominjajo na žrtve iz naše polpretekle zgodovine.

Na poti so nas spremljali borci: Lojze Kikelj, Slavko Medved, Ciril Jurčič, Metod Jurčič, Lado Mazovec, Lojze Šonc, Franc Markelj, Janez Lesjak, Stane Pečnik, Ivan Žlogar, Jože Peskar, Ivan Bajt, Cveto Butkovič, Justin Novak.

Ker nas je bilo veliko, smo v več skupinah odšli v različne smeri. Učenci od 1. do 4. razreda so odšli k rojstni hiši narodnega heroja Jožeta Kovačiča in na Pristavo. Učenci petih razredov so obiskali Muljavo in Kravjek, šesti razredi so obudili spomin na kurirko Sonjo Vesel, obiskali partizanske Znojile in se seznanili s potekom Krško-muljavske

Razgovor z borcem Cirilom Jurčičem o Muljavski bitki

Učenci šole Muljava smo povabil na našo šolo borca II. grupe odredov Cirila Jurčiča, s partizanskim imenom Uboj. Prosili smo ga, naj nam pove kaj o muljavski bitki, v kateri je sam sodeloval. Skupaj smo odšli v smrekov gozd, kjer je bila bitka.

Povedal nam je naslednje:

Na Dolenjskem se je že zelo zgodaj začel NOB. Avgusta 1941 je bila na Debelem hribu ustanovljena Stiška četa. Komandant je bil Jože Kovačič. 23. decembra 1941 je bil na Kremenjaku ustanovljen II. štajerski partizanski bataljon. Sestavljen je bil iz Molniške, Stiške in Mokronoške čete. Ta bataljon se je 25. decembra 1941 bojeval okrog Primskovega. Na prezimovanje so borci odšli preko Turjaka na Pugled. Marca 1942 je bila bitka na Pugledu. Temu bataljonu so se pridružili ljudje s cele Dolenjske. 3. aprila 1942 je bila

formirana na Primskovem 1. Štajerska brigada, ki se je 1. maja 1942 nato preimenovala v II. grupo odredov. Ustanovili so prvo osvobodeno ozemlje. Italijani so obdržali progo Ljubljana — Novo mesto — Karlovec. Ob progi so bile močne italijanske enote. V Žužemberku je bilo okrog 400 — 450 Italijanov. Hoteli so uničiti osvobodeno ozemlje. V ljubljanskem okolišju je bil takrat 1 Italijan na 10 slovenskih prebivalcev.

5. junija 1942 zvečer je šla Osipova četa v Valično vas v zasedo. Tovariš Ciril Jurčič je bil v tej četi kurir. 6. junija so jih napadli Italijani. 30 partizanov ni moglo zadržati okrog 400 Italijanov, zato so se Italijani pomikali naprej proti Krki. Šiškov bataljon, ki se je nahajal na Lučarjevem kalu, je zasedel položaje ob poti proti Krki in Muljavi. Italijani so padli v zasedo, precej jih je pa-

bitke. Učenci sedmih razredov so se pogovarjali z borci na Javhah in Korinju, kjer jih je najbolj pritegnila pripoved o vključevanju italijanskih vojakov v naš osvobodilni boj.

Osmi razredi pa so odšli na kraj ustanovitve prve slovenske brigade — II. grupe odredov na Kremenjak.

Učenci podružnične šole Edo Turnher-Primož Višnja gora so odšli v Kriško vas in na Polževo.

Ob zaključku dneva smo ugotovili, da je potrebno iskati vedno nove oblike prenašanja tradicij NOB na mlado generacijo, posebej zato, ker čas postavlja vse večje pregrade med zgodovino in življenjem. Tako se ohranja živa vez med mladimi in borci, ki so veliko prispevali za našo svobodno domovino.

Pri izvedbi zgodovinskega dne sta nam pomagala borca OO ZZB Grosuplje Alojz Kikelj in Slavko Medved.

Šolski aktiv za zgodovino
OŠ Stična

Matematično tekmovanje

3. soboto v aprilu so se učenci osnovnih šol pomerili v znanju matematike na občinskih tekmovanjih za srebrna Vegova priznanja.

Ta priznanja se imenujejo po najvidnejšem slovenskem matematiku baronu Juriju Vegu, ki ga večina gotovo pozna kot avtorja logaritmskih in drugih tabel.

Letos je učence grosupeljskih šol gostila OŠ I. SPUB Toneta Tomšiča Dobropolje. Tekmovanja se je po predhodnih šolskih tekmovanjih udeležilo 61 najboljših tekmovalcev šestega, sedmega in osmega razreda. Tekmovanje se je pričelo ob 9. uri in je trajalo dve uri. Učenci so reševali naloge, ki jih je za vse slovenske občine sestavila skupina »matematikov« na Zavodu za šolstvo. Ko so učenci zaključili svoje delo, so se mentorji (učitelji matematike vseh šol v občini) lotili popraviljanja nalog.

v zasedah čakali Italijane. S temi malimi skupinami so Italijane popolnoma zmedli. 11. junija so Italijani zasedli večji del Muljave in začeli požigati. Partizan Niko je ubil italijanskega polkovnika. Ker je padel vodja Italijanov, so se le-ti umaknili. Partizani so tako obdržali osvobodeno ozemlje, II. grupa odredov pa se je umaknila na Štajersko.

Z zanimanjem smo poslušali tovariša Jurčiča in si veliko zapisali, saj se je to dogajalo v našem kraju in okolici.

Učenci šole Muljava

Najboljši so bili:

6. razred: — Levin Vrhovec, Klemen Bučar in Viki Škufca, vsi učenci OŠ LOUIS ADAMIČ Grosuplje,

7. razred — Vanja Perovšek, učenka OŠ Šmarje-Sap. Boštjan Koščak, učenec OŠ Višnja gora

Katja Kim, učenka OŠ Šmarje-Sap

8. razred — Mitja Piškur in Marko Tratar, učenca OŠ Stična,

Dejan Stanič, učenec OŠ L. A. Grosuplje

Srebrna Vegova priznanja so prejeli vsi učenci, ki so pravilno rešili več kot 50% nalog. Najboljši učenci sedmega in osmega razreda so nas 14. maja zastopali na republiškem tekmovanju za zlata Vegova priznanja.

Vsem dobitnikom Vegovih priznanj iskreno čestitamo!

Zapisa
Anuša Vidmar

BOJ ZA ČISTO OKOLJE

Letošnji prvomajski prazniki v KS Staro apno so minili pod geslom »Borimo se za čisto okolje«

Letošnji prvomajski prazniki v KS Staro apno so minili pod geslom BORIMO SE ZA ČISTO OKOLJE.

KS Staro apno se je odločila, da med prvomajskimi prazniki organizira očistevalno akcijo, ki se je odvijala v soboto, 30. aprila 1988 med 7. in 14. uro. Organizirali smo odvoz smeti iz vseh vasi v KS. Krajanje so se povabili z veseljem odzvali in resno pristopili k delu. Akcija je uspešno stekla. Odpeljali smo dva kamiona neuničljive nesnage na občinsko odlagališče smeti. Pospravili pa smo tudi smeti, ki se dajo uničiti. Okolico smo resnično očistili. Vse zasluge za to pa ima KS in krajanje, ki so največ pripomogli k akciji.

Po tako uspešno končani akciji lahko sklepamo, da se ljudje — krajanje resnično zavedajo posledic, ki jih povzročata nesnaga na divjih smetiščih in zato so se prvomajski prazniki v KS Staro apno razglasili kot boj za čisto okolje.

MATJAŽ OMAHEN

DAN MLADOSTI '88

Ognjeni svet pozabljenih — II.

Če si mlad (po letih ali srcu), te vabimo na ogled zaključne prireditve v mesecu mladosti v občini Grosuplje, ki bo v petek, 27. maja 1988, od 15. ure dalje v središču Grosupljeja.

S svojimi dejavnostmi se bodo predstavili:

- taborniki Taborniškega odreda »Louis Adamič« iz Grosupljeja,
  - Center interesnih dejavnosti mladih s svojo video sekcijo, ki bo poskrbela za video program v Mladinskem klubu,
  - mirovniki, ekologi s svojimi stojnicami,
  - dramska skupina KD »Svoboda« Grosuplje in še kdo.
- Kot bučen zaključek bosta za ljubitelje moderne glasbe in sodobnih ter provokativnih tekstov poskrbela

LAČNI FRANC in Slovenijatruplo.

Ker ni koncerta brez dobrega ansambla in množice gledalcev, še enkrat vabimo vse, ki si želite prijetno družbo, da pridete na prizorišče prireditve. Zabavo vam bomo nudili brez kakršnegakoli plačila, za pijačo pa boste morali nekaj prispevati.

Nasvidenje v petek, 27. 5. 1988, v Grosupljem.

CIDM OK ZSMS Grosuplje

Naša kultura — naš ponos

Učenci osnovne šole »Ferdo Vesel« Šentvid pri Stični smo si praznovanje 1. maja zamislili letos malo drugače. Naše razmišljanje se je osredotočilo na kulturo v domačem kraju. Z mislimi na tradicionalno proslavo, vezano na visoko leteče parole, smo si z otroško vedoželjnostjo povprašali, ali je kultura v našem kraju še vedno naš ponos. Ta misel je bila namreč zapisana z velikimi črkami na dan proslave nad prizoriščem.

Odgovor je bil dan takoj, ko smo se pionirji z beležko v roki odpravili na opazovanje in poizvedovanje po kraju. Oglasili smo se pri ljudeh, ki so predani kulturi: pri odgovornih društvi in družbenopolitičnih delavcih, pri kulturnih ustvarjalcih, ki so že poznani javnosti in pri tistih, ki ustvarjajo le za lastni kulturni užitek.

Svoja spoznanja smo nato zapisali v pionirskem glasilu Mlada livada in jih posredovali tudi udeležencem proslave. Proslavo smo popestrili z razstavo likovnih del domačih likovnikov Slavka Cencla, Antona Draba in mladega risarja učenca Boštjana Vidica. Ti samorasli umetniki so se tako prvič predstavili našim krajanom. Na proslavi sta nastopila tudi moški pevski zbor in otroški pevski zbor, ki se je predstavil s programom, s katerim bo nastopil na republiški reviji v Zagorju. V programu je sodelovala tudi naša recitatorska skupina.

Izrečenih je bilo veliko pohvalnih in tudi trpkih besed o kulturi. Številni krajanje so spoznali, da je kljub odmevni vsakoletni prireditvi Tabor pevskih zborov še veliko pomanjkljivosti; od propadajočega kulturnega doma do pomanjkanja nekaterih oblik kulturnega udejstvovanja. Tako manjka oddelek glasbene šole, čeprav se tudi med nami skriva veliko glasbenih talentov, nekaj poznana dramsko-recitatorska skupina ne deluje, pohvalno pa je, da je zborovsko petje razširjeno in priljubljeno.

Mladi smo hvaležni vsem, ki s svojo ustvarjalnostjo popestrijo naše življenje.

Učenci OŠ Ferdo Vesel
Šentvid pri Stični

Prehrana iz morja in rek

Ribe so biološko polnovredno živilo, zato bi morale biti večkrat na jedilniku (v Sloveniji pojemo 1,5 kg rib na osebo letno, na Japonskem 60 kg).

Da bi bolje spoznali vrste rib, njihovo zgradbo in pripravo različnih ribjih jedi, smo pripravili naravoslovni dan: Prehrana z morja in rek.

Dan so popestrili: dipl. inž. Jože Javornik, Dušan Štolfa, Franci Jelšnik in Miloš Gabriel. Delamarisov strokovnjak Franci je iz Ribarnice v Ljubljani prinesel 15 vrst različnih rib, školjk in rakov (škarjina,

sardele, zobatec, papalina, atlantski molj, šnuli, bracin, postrv, lignji, sipa, morski list, škampi...). Pomagali smo mu pri čiščenju rib, pekel in pripravljaj pa jih je predvsem sam.

Pravo presenečenje je bila pokušina. Pogled na pogrinjek je bil pravo kulturno doživetje.

Zaradi onesnaževanja rek in morja prihaja do zastarane rib. Tudi v naši občini smo že večkrat v potokih nemočni opazovali mrtve ribe.

Novinarski krožek
OŠ Stična

Milena Cigler,
članica skupine Izpoved

Želja

Enkrat bi te rada srečala,
ko boš sam spet hodil,
zatopljen v globoke misli,
da bi me nato pogledal
iz svojih sanj
in na moj odgovor se nasmehnil,
za trenutek le in nežno
nekam, nekam vdano.